

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จำแนกผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือชุด ประชุมพงศาวดาร
๒. ผลการศึกษาแหล่งอ้างอิงที่ปรากฏในหนังสือชุด ประชุมพงศาวดาร

ผลการศึกษาทั้งกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือชุด ประชุมพงศาวดาร

ในการวิเคราะห์เนื้อหาตามเกณฑ์หัวข้อเนื้อหาทั้งหมด ๑๔ หัวข้อ จากตารางที่ ๑ พบว่าหนังสือชุด ประชุมพงศาวดาร ทั้ง ๔๐ ภาค กล่าวถึงหัวข้อเนื้อหาทั้ง ๑๔ หัวข้อ รวมทั้งหมด ๔๕๗๒ ครั้ง ในจำนวนนี้ปรากฏว่า หัวข้อ ชีวประวัติและการสืบวงศ์ตระกูล มีความถี่ในการกล่าวถึงสูงที่สุด คือ ๑๔๓๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๒ รองลงมา คือ หัวข้อ ขนบธรรมเนียมและประเพณี มีการกล่าวถึง ๙๓๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๔ หัวข้อที่มีการกล่าวถึงสูงเป็นอันดับที่ ๓ คือ หัวข้อ ประวัติศาสตร์ กล่าวถึง ๓๔๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๗.๔๘ หัวข้อ รัฐประศาสนศาสตร์ มีการกล่าวถึงมากเป็นอันดับที่ ๔ คือ กล่าวถึง ๒๕๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๒ และหัวข้อ สถานที่สำคัญ กล่าวถึงมากเป็นอันดับที่ ๕ คือ กล่าวถึง ๒๓๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๓ ส่วนเนื้อหาที่กล่าวถึงจำนวนน้อยที่สุด ๑๑ ครั้งหรือร้อยละ ๐.๒๔ คือ เรื่อง อารูธ

ถ้าจะเรียงลำดับความดีของการกล่าวถึง หัวข้อเนื้อหาทั้ง ๑๔ หัวข้อ จากมากไปหาน้อยได้ ดังปรากฏในแผนภูมิที่ ๑ ดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ ๑ ลำดับปริมาณของเนื้อหาในแต่ละหัวข้อคิดเป็นร้อยละ

อัตราส่วนร้อยละ

จากหัวข้อเนื้อหาใหญ่ ทั้ง ๔ หัวข้อ ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์โดยละเอียดใน แต่ละหัวข้อตามลำดับความถี่ของการกล่าวถึง สำหรับหัวข้อเนื้อหาที่มีความถี่ของการกล่าว ถึงตั้งแต่ ๑๐๐ ครั้งขึ้นไป มี ๑๓ หัวข้อ ดังนี้

หัวข้อ ชีวิตประวัติ และการสืบวงศ์ตระกูล ซึ่งมีความถี่ของการกล่าวถึงสูงที่สุด ถึง ๑๔๓๒ ครั้ง หรือร้อยละ ๓๑.๓๒ ของจำนวนหัวข้อทั้งหมดนั้น มีรายละเอียดของหัวข้อย่อย ดังตารางที่ ๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อชีวประวัติและการสืบวงศ์ตระกูล
คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
ชีวประวัติและการสืบวงศ์ตระกูล		
กษัตริย์และผู้ครองนคร	(๑๐๘๖)	(๓๓.๐๕)
กษัตริย์และผู้ครองนครของไทย	๖๔๓	๔๙.๙๐
กษัตริย์และผู้ครองนครของต่างประเทศ	๓๖๓	๒๕.๓๕
พระบรมวงศานุวงศ์	(๑๕๒)	(๑๐.๖๑)
ประวัติบุคคลและสกุลวงศ์	(๒๓๔)	(๑๖.๓๔)
ประวัติบุคคลและสกุลวงศ์ของไทย	๑๓๓	๕.๒๕
ประวัติบุคคลและสกุลวงศ์ของต่างประเทศ	๑๐๑	๙.๐๕
รวม	๑๔๓๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่ในหัวข้อชีวประวัติและการสืบวงศ์ตระกูล เป็นเรื่องกษัตริย์และผู้ครองนคร คือ กล่าวถึง ๑๐๘๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐๕ โดยเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับกษัตริย์และผู้ครองนครของไทย มีจำนวนเกือบครึ่ง คือ กล่าวถึง ๖๔๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙๐ ส่วนเรื่องกษัตริย์และผู้ครองนครของต่างประเทศ มีการกล่าวถึง ๓๖๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๕ หัวข้อที่มีเนื้อหามากรองลงมา คือ ประวัติบุคคลและสกุลวงศ์ มีการกล่าวถึง ๒๓๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๔ โดยกล่าวถึงประวัติบุคคลและสกุลวงศ์ของชาวไทยและชาวต่างประเทศในจำนวนไล่เลี่ยกัน คือ ๑๓๓ ครั้งหรือร้อยละ ๕.๒๕ และ ๑๐๑ ครั้ง หรือร้อยละ ๙.๐๕ ตามลำดับ หัวข้อที่มีเนื้อหาน้อยที่สุด คือ หัวข้อ พระบรมวงศานุวงศ์ กล่าวถึง ๑๕๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๑

หัวข้อซึ่งมีการกล่าวถึงมากเป็นอันดับที่ ๒ คือ จำนวน ๓๓๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๘ ของจำนวนหัวข้อทั้งหมด คือ หัวข้อ ขนบธรรมเนียมและประเพณี ซึ่งมีรายละเอียดของหัวข้อย่อย ดังตารางที่ ๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ ขนบธรรมเนียมและประเพณี
คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
ขนบธรรมเนียมและประเพณี		
พระราชพิธีและประเพณีในราชสำนัก	(๖๓๒)	(๘๕.๘๘)
พระราชพิธีและประเพณีในราชสำนักของไทย	(๕๘๘)	(๘๐.๑๘)
สมัยกรุงศรีอยุธยา	๑๘๕	๒๖.๕๓
สมัยกรุงธนบุรี	๑๕	๒.๐๘
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๓๙๕	๕๑.๕๓
พระราชพิธีและประเพณีในราชสำนักของ ต่างประเทศ	๔๓	๐.๕๘
ความเป็นอยู่และประเพณี		
ความเป็นอยู่และประเพณีของไทย	(๓๐)	(๓.๕๒)
สมัยกรุงศรีอยุธยา	๓๐	๔.๐๘
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๔๐	๕.๔๘
ความเป็นอยู่และประเพณีของต่างประเทศ	๓๓	๔.๔๘
รวม	๘๓๕	๑๐๐

จากตารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาส่วนใหญ่ คือ หัวข้อ พระราชพิธีและ ประเพณีในราชสำนัก มีการกล่าวถึง ๒๓๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๕ ส่วนหัวข้อ ความเป็นอยู่และประเพณี มีการกล่าวถึง ๑๐๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๑ ถ้าจะจำแนก หัวข้อย่อยทั้ง ๒ หัวข้อออกตามประเทศ พบว่า ทั้ง ๒ หัวข้อย่อยมีเนื้อหา กล่าวถึง เรื่อง ของไทยมากที่สุด คือ กล่าวถึงพระราชพิธีและประเพณีในราชสำนักไทย จำนวน ๕๕๕ ครั้ง หรือร้อยละ ๔๐.๑๔ และความเป็นอยู่และประเพณีของไทยกล่าวถึง ๓๐ ครั้ง หรือร้อยละ ๕.๕๒ โดยเฉพาะเรื่องของไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ จะมีการกล่าวถึงมากที่สุด ในทั้ง ๒ หัวข้อ คือ กล่าวถึง ๓๗๕ ครั้ง และ ๔๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕๗ และร้อยละ ๕.๔๔ ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อ ประวัติศาสตร์ ซึ่งมีเนื้อหาเป็นอันกัม ๑ คือ กล่าวถึง ๓๔๒ ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๔ มีรายละเอียดผังตารางที่ ๔ ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ ประวัติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
ประวัติศาสตร์		
ประวัติศาสตร์ของไทย	(๒๔๖)	(๓๑.๕๓)
สมัยลานช้าง	๑	๐.๒๕
สมัยลานนา	๔	๑.๑๓
สมัยกรุงสุโขทัย	๖	๑.๕๖
สมัยกรุงศรีอยุธยา	๑๐๐	๒๕.๒๕
สมัยกรุงธนบุรี	๒๖	๖.๖๐
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๑๐๕	๒๖.๕๓
ประวัติศาสตร์ของต่างประเทศ	(๕๖)	(๑๔.๐๗)
รวม	๓๔๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๔ จะเห็นได้ว่า หัวข้อ ประวัติศาสตร์ของไทย มีเนื้อหามากที่สุด กล่าวถึง ๒๔๖ ครั้ง จากจำนวนความถี่ที่กล่าวถึงทั้งหมด ๓๔๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๓ โดยเฉพาะเนื้อหาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีการกล่าวถึงสูงที่สุด คือ ๑๐๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๓ รองลงมาในจำนวนใกล้เคียงกัน คือ สมัยกรุงศรีอยุธยา กล่าวถึง ๑๐๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๒๕ ส่วนสมัยกรุงธนบุรี มีกล่าวถึง ๒๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๐ สำหรับหัวข้อ ประวัติศาสตร์ของต่างประเทศ มีจำนวน ๕๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๗

หัวข้อ ซึ่งมีเนื้อหามากเป็นอันดับ ๔ คือ หัวข้อ รัฐประศาสนศาสตร์ มีการกล่าวถึง ๒๔๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๒ มีรายละเอียด ดังนี้

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ รัฐประศาสนศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
รัฐประศาสนศาสตร์		
การปกครองท้องถิ่น	(๑๒๓)	(๔๕.๓๖)
สมัยกรุงศรีอยุธยา	๒	๐.๓๑
สมัยกรุงธนบุรี	๑	๐.๓๖
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๑๒๐	๔๔.๖๙
การ เมืองและการปกครอง	(๓๘)	(๑๓.๓๘)
การ เมืองและการปกครองของไทย	(๓๕)	(๑๒.๕๐)
สมัยกรุงสุโขทัย	๔	๑.๔๓
สมัยกรุงศรีอยุธยา	๑๑	๓.๘๓
สมัยกรุงธนบุรี	๑	๐.๓๖
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๑๘	๖.๓๘
การ เมืองและการปกครองของต่างประเทศ	๓	๑.๐๓
การทหาร	(๑๑๔)	(๔๐.๓๑)
สมัยกรุงสุโขทัย	๔	๑.๔๓
สมัยกรุงศรีอยุธยา	๔๒	๑๕.๐๐
สมัยกรุงธนบุรี	๑๘	๖.๕๓
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๕๐	๑๗.๓๕
รวม	๒๘๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๕ พบว่า หัวข้อ การปกครองท้องถิ่น มีเนื้อหาสูงที่สุดเป็นจำนวน
 เกือบครึ่ง คือ กล่าวถึง ๑๒๗ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๓๖ ในเรื่องนี้การปกครองท้องถิ่น
 ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีการกล่าวถึงมากที่สุด คือ ๑๒๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒๔
 รองลงมา คือ หัวข้อ การทหาร กล่าวถึง ๑๑๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓๑ โดยที่เนื้อหา
 ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์มีมากที่สุด ถึง ๕๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๕ หัวข้อที่มีการกล่าว
 ถิ่นน้อยที่สุด คือ การเมืองและการปกครอง กล่าวถึง ๓๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๓ ซึ่ง
 มีเนื้อหาที่เป็นเรื่อง การเมืองการปกครองของไทย จำนวน ๓๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๐
 โดยเฉพาะการเมืองและการปกครองในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ กล่าวถึง จำนวน ๑๔ ครั้ง
 คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๕ ส่วนของต่างประเทศ กล่าวถึง เพียง ๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อ สถานที่สำคัญ เป็นหัวข้อเนื้อหาที่กล่าวถึงมากเป็นอันดับที่ ๕ คือ มีการกล่าวถึง ๒๓๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๓ ยังมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๖ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ สถานที่สำคัญ คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
สถานที่สำคัญ		
สถานที่สำคัญของไทย	๑๔๗	๔๒.๔๓
สถานที่สำคัญของต่างประเทศ	๔๒	๑๗.๕๗
รวม	๒๓๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๖ แสดงให้เห็นว่า หนังสือ ประชุมพงศาวดาร กล่าวถึง หัวข้อ สถานที่สำคัญของประเทศไทย เป็นส่วนใหญ่ โดยกล่าวถึง ๑๔๗ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๓ สำหรับหัวข้อ สถานที่สำคัญของต่างประเทศ กล่าวถึง ๔๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อ ความสัมพันธ์ของไทยกับต่างประเทศ ซึ่งมีการกล่าวถึง ๒๒๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๘ จักว่ามีเนื้อหาเป็นอันดับ ๖ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๘ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ ความสัมพันธ์ของไทยกับต่างประเทศ
คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ของไทยกับต่างประเทศ		
สมัยกรุงศรีอยุธยา	๑๒๖	๕๖.๕๐
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๘๗	๔๓.๕๐
รวม	๒๒๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๘ จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ของไทยกับต่างประเทศ สมัยกรุงศรีอยุธยา มีการกล่าวถึงในจำนวนเกินครึ่ง ๑๒๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕๐ และกล่าวถึงในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ๘๗ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕๐

หัวข้อ พุทธศาสนา มีเนื้อหามากเป็นอันดับ ๘ คือ กล่าวถึง ๒๑๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๒ ดังรายละเอียดในตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ พุทธศาสนา คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
พุทธศาสนา		
พิธีทางศาสนาและพิธีกรรม	๒	๐.๙๓
พระพุทธรูป	๒๔	๑๒.๕๖
พระสงฆ์และกิจกรรมของสงฆ์	๑๓	๓.๘๓
วัด	๑๔๓	๖๖.๒๐
ตำนานทางพุทธศาสนา	๒๖	๑๒.๐๔
รวม	๒๑๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔ จะเห็นได้ว่า หัวข้อ วัด มีเนื้อหามากที่สุด คือ มีการกล่าวถึง ๑๔๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒๐ หัวข้อที่มีเนื้อหารองลงมาในจำนวนใกล้เคียงกัน คือ หัวข้อ พระพุทธรูป และหัวข้อ ตำนานทางพุทธศาสนา กล่าวถึง ๒๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๖ และกล่าวถึง ๒๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๔ ตามลำดับ หัวข้อที่มีเนื้อหาน้อยที่สุด คือ หัวข้อ พิธีทางศาสนาและพิธีกรรม มีการกล่าวถึงเพียง ๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๓

หัวข้อที่มีเนื้อหามากเป็นอันดับ ๔ คือ หัวข้อ พาณิชยกรรม ซึ่งมีกล่าวถึง ๑๔๔ ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๓ มีรายละเอียด ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ พาณิชยกรรม คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
พาณิชยกรรม		
การค้าของไทย	(๕๕)	(๕๓.๕๐)
สมัยกรุงศรีอยุธยา	๓๕	๕๐.๓๖
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๒๔	๑๓.๐๔
การค้าของต่างประเทศ	(๕๕)	(๕๖.๒๐)
การค้ากับไทย	๔๔	๒๓.๕๒
การค้ากับประเทศอื่น ๆ	๔๑	๒๒.๒๔
รวม	๑๕๕	๑๐๐

จากตารางที่ ๕ พบว่า หัวข้อ การค้าของไทย มีเนื้อหาใกล้เคียงกับหัวข้อ การค้าของต่างประเทศ คือ มีการกล่าวถึง ๕๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๐ และ ๕๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒๐ ตามลำดับ หัวข้อ การค้าของไทย เรื่องการค้าในสมัยกรุงศรีอยุธยามีเนื้อหามากที่สุด คือ กล่าวถึง ๓๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓๖ ส่วนสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ กล่าวถึง ๒๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๐๔ สำหรับหัวข้อ การค้าของต่างประเทศ นั้น การค้ากับไทย มีเนื้อหาใกล้เคียงกับการค้ากับประเทศอื่น ๆ คือ มีการกล่าวถึง ๔๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕๒ และ ๔๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๔ ตามลำดับ

หัวข้อที่มีเนื้อหาเป็นอันดับที่ ๕ คือ กล่าวถึง ๑๖๗ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๘.๒๓
ได้แก่ หัวข้อ โบราณสถานและโบราณวัตถุ ก็มีรายละเอียดในตารางที่ ๑๐ ดังนี้

ตารางที่ ๑๐ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ โบราณสถานและโบราณวัตถุ
คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
โบราณสถานและโบราณวัตถุ		
โบราณสถานและโบราณวัตถุของไทย	๑๕๒	๘๑.๐๒
โบราณสถานและโบราณวัตถุของต่างประเทศ	๑๕	๘.๘๘
รวม	๑๖๗	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๐ จะเห็นว่า เนื้อหาส่วนใหญ่กล่าวถึง โบราณสถานและโบราณวัตถุ
ของประเทศไทย จำนวน ๑๕๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๐๒ และของต่างประเทศกล่าวถึงเพียง
๑๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๘

หัวข้อ การคมนาคม การขนส่ง ซึ่งมีการกล่าวถึง ๑๖๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๒ มีเนื้อหาเป็นอันดับ ๑๐ ดังรายละเอียดในตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๑ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ การคมนาคม การขนส่ง คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
การคมนาคม การขนส่ง		
เส้นทางการสัญจร	๕๕	๓๖.๖๕
พาหนะ	๑๐๖	๖๓.๓๕
รวม	๑๖๑	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๑ ประชุมพงศาวดาร ในหัวข้อ การคมนาคม การขนส่ง หัวข้อ พาหนะ มีเนื้อหาเป็นจำนวนเกินครึ่ง คือ ร้อยละ ๖๓.๓๕ ส่วนหัวข้อ เส้นทางการสัญจร มีกล่าวถึง ๕๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๕

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อที่มีการกล่าวถึง ๑๖๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๐ คือ หัวข้อ ประวัตินเมือง และจัดว่ามีเนื้อหาเป็นอันดับที่ ๑๑ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑๒ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ ประวัตินเมือง คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
ประวัตินเมือง		
ประวัตินเมืองของไทย	๑๒๐	๗๕.๐๐
ประวัตินเมืองของต่างประเทศ	๔๐	๒๕.๐๐
รวม	๑๖๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๒ ประวัตินเมืองในประเทศไทย มีเนื้อหาเป็นสามส่วนสี่ คือ กล่าวถึง ๑๒๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐ ส่วนเนื้อหาที่เป็นเรื่องประวัตินเมืองของต่างประเทศ กล่าวถึงเพียงหนึ่งในสี่ คือ กล่าวถึง ๔๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อ คริสตศาสนาในประเทศไทย ซึ่งมีการกล่าวถึงจำนวน ๑๑๑ ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ ๒.๔๓ มีเนื้อหาเป็นอันดับที่ ๑๒ มีรายละเอียดปรากฏในตารางที่ ๑๓ ดังนี้

ตารางที่ ๑๓ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ คริสตศาสนาในประเทศไทย
คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
คริสตศาสนาในประเทศไทย		
สมัชชกรุงศรีอยุธยา	๖๔	๖๒.๑๖
สมัชชกรุงรัตนโกสินทร์	๔๒	๓๙.๘๔
รวม	๑๑๑	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๔ จะเห็นว่า คริสตศาสนาในประเทศไทย สมัชชกรุงศรีอยุธยา มีเนื้อหาที่กล่าวถึงมาก ๖๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๑๖ ส่วนเนื้อหาสมัชชกรุงรัตนโกสินทร์ มีกล่าวถึง ๔๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๘๔

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อ สถาปัตยกรรมของบ้านเมือง มีเนื้อหาเป็นอันดับที่ ๑๑ โดยมีการกล่าวถึง ๑๐๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๓ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อ สถาปัตยกรรมของบ้านเมือง
คิดเป็นร้อยละ

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนครั้งที่กล่าวถึง	ร้อยละ
สถาปัตยกรรมของบ้านเมือง		
สถาปัตยกรรมของบ้านเมืองในไทย	๕๕	๕๓.๘๘
สถาปัตยกรรมของบ้านเมืองในต่างประเทศ	๔๗	๔๖.๑๒
รวม	๑๐๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๔ พบว่า ในจำนวนเนื้อหาใน หัวข้อ สถาปัตยกรรมของบ้านเมือง เรื่องเกี่ยวกับประเทศไทย มีเนื้อหาที่กล่าวถึงจำนวนเกินครึ่ง คือ ๕๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๘๘ ส่วนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมของบ้านเมืองในต่างประเทศ กล่าวถึง ๔๗ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑๒

ส่วนหัวข้อเนื้อหาที่มีการกล่าวถึงต่ำกว่า ๑๐๐ ครั้ง จากหัวข้อเนื้อหาทั้งหมด ๑๔ หัวข้อ มี ๖ หัวข้อ คามลำดับ ดังนี้

ชนต่างชาติในประเทศไทย มีความถี่ของการกล่าวถึง ๓๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๔

กฎหมายและการศาล เป็นหัวข้อที่มีการกล่าวถึง ๕๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๖ โดยเป็นเรื่องกฎหมายและการศาลของประเทศไทยเกือบทั้งหมด และกล่าวถึงเรื่องของต่างประเทศ เพียง ๑ ครั้ง เนื้อหาทั้งหมดอยู่ในภาคที่ ๕๔ เรื่องโกศยานไปฝรั่งเศส ภาค ๓

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ มีการกล่าวถึง ๕๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๒ โดยเฉพาะในภาคที่ ๔ กล่าวถึง ๔๒ ครั้ง

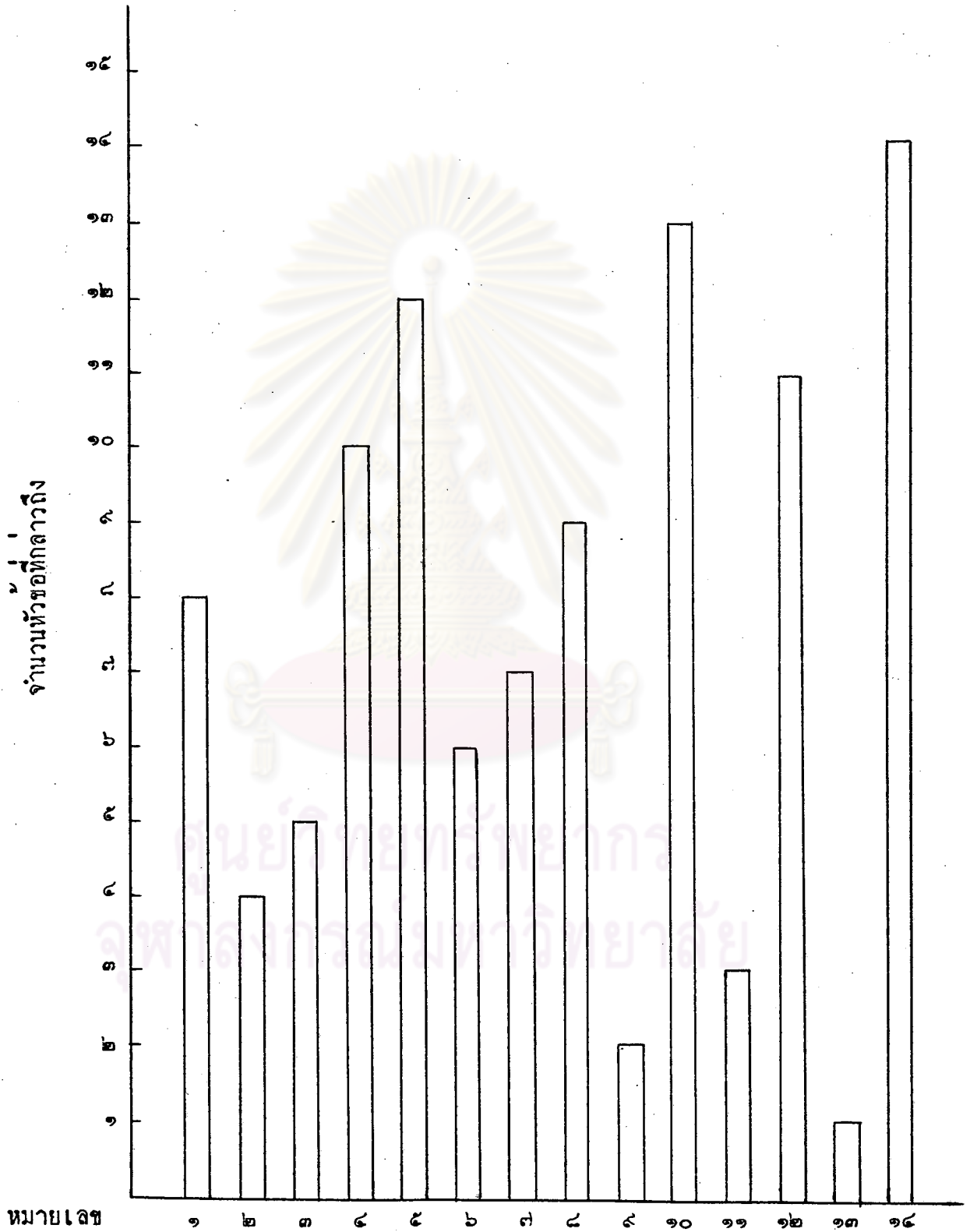
การพิมพ์ มีจำนวนการกล่าวถึง ๑๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ อนึ่งเป็นที่สังเกตว่า ภาคที่มีหัวข้อนี้ คือ ภาคที่ ๑๒ เรื่องจดหมายเหตุของหมอบรัดเลย์

ภาษีอากร กล่าวถึง ๑๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๘

อาวุข มีการกล่าวถึง ๑๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๔ ซึ่งนับว่ามีเนื้อหาน้อยที่สุด

นอกจากที่ได้พิจารณาหัวข้อเนื้อหาที่มีการกล่าวถึงในหนังสือชุด ประชุมพงศาวดาร ภาคต่าง ๆ ทั้ง ๔๐ ภาค ด้วยผลการวิจัยข้างต้นแล้ว ยังได้พิจารณาถึงการกระจายของหัวข้อเนื้อหาทั้ง ๑๔ หัวข้อในแต่ละภาค เพื่อให้เห็นว่า ประชุมพงศาวดารแต่ละภาคบรรจุเนื้อหาในขอบเขตใดบ้างและในปริมาณมากน้อยเพียงใด จากผลการวิจัยจากตารางที่ ๑ หน้า ๔๒ ยังแสดงให้เห็นว่า ประชุมพงศาวดารบางภาคบรรจุหัวข้อเนื้อหาไว้หลายหัวข้อ และบางภาคมีการกระจายของหัวข้อเนื้อหาในจำนวนน้อย ดังปรากฏในแผนภูมิที่ ๒ ดังนี้

แผนภูมิที่ ๒ การกระจายของหัวข้อเนื้อหาในแต่ละภาค*

* คูตารางเทียบหมายเลขแผนภูมิและหมายเลขภาคประกอบ หน้า ๓๑

ตารางเทียบหมายเลขแผนภูมิและหมายเลขภาค

หมายเลข	เลขที่ภาคของประชุมพงศาวดาร
๑	๑, ๕, ๓๕, ๔๑, ๖๕
๒	๒, ๑๐, ๑๖, ๑๗, ๒๑, ๒๖, ๔๗, ๕๒, ๕๕, ๖๑, ๗๕, ๗๗
๓	๓, ๑๔, ๒๐, ๓๒, ๔๐, ๖๐, ๖๔, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๘
๔	๔, ๖๙, ๗๖
๕	๖, ๓๓
๖	๗, ๑๓, ๑๔, ๒๓, ๓๐, ๓๗, ๔๖, ๔๘, ๕๙, ๕๔, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๗๑
๗	๘, ๑๕, ๒๕, ๒๙, ๓๔, ๓๘, ๓๙, ๔๓, ๔๕, ๕๓, ๖๒, ๗๐
๘	๙, ๓๖, ๔๔, ๖๔, ๖๖, ๖๗
๙	๑๑, ๒๔, ๒๕, ๒๖
๑๐	๑๒
๑๑	๑๔, ๒๒, ๓๑, ๕๑, ๗๒
๑๒	๒๗, ๕๐, ๖๓
๑๓	๕๖
๑๔	๘๐

จากแผนภูมิที่ ๒ และตารางเทียบหมายเลขแผนภูมิและหมายเลขภาค จะเห็นได้ว่าภาคที่มีการกระจายของหัวข้อเนื้อหามากที่สุด ๑๔ หัวข้อ จาก ๑๔ หัวข้อ คือ ภาคที่ ๘๐ เรื่อง จดหมายเหตุฟอร์บิง และอันคัมต่อมาซึ่งมีการกระจายหัวข้อที่ใกล้เคียงกัน คือ ภาคที่ ๑๒ เรื่อง จดหมายเหตุทูตฝรั่งเศสและโปรตุเกสเข้ามาเมืองไทยในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และจดหมายเหตุของหมอบริคเล มีการกระจาย ๑๓ หัวข้อ และภาคที่มีการกระจาย ๑๒ หัวข้อ คือ ภาคที่ ๖ และภาคที่ ๓๓ เรื่อง ไทยรบพม่า และเรื่อง บุรพภาคพระธรรมเทศนาเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ตามลำดับ ส่วนภาคที่มีการกระจายของหัวข้อเนื้อหาที่น้อยที่สุด คือ ภาคที่ ๕๖ เรื่อง เหตุการณ์เมืองเขมรตอนเสร็จสงครามไทยกับญวนมีเนื้อหาเพียง ๑ หัวข้อเท่านั้น คือในหัวข้อเนื้อหาประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย สมัยกรุงรัตนโกสินทร์และประวัติศาสตร์ของประเทศเขมร

ถ้าพิจารณาการกระจายเนื้อหาในแต่ละหัวข้อจากตารางที่ ๑ หน้า ๘๒ จะเห็นได้ว่าบางหัวข้อมีเนื้อหากระจายครอบคลุมไปเกือบทุกภาค บางหัวข้อมีการกระจายน้อย หัวข้อเนื้อหาที่มีการกล่าวถึงในเกือบทุกภาค คือ หัวข้อย่อย พระราชพิธีและประเพณีในราชสำนักของประเทศไทยมีการกล่าวถึงใน ๖๐ ภาค จากจำนวนทั้งหมด ๘๐ ภาค กล่าวคือ เนื้อหาในสมัยกรุงศรีอยุธยา กล่าวถึงใน ๒๔ ภาค สมัยกรุงธนบุรี กล่าวถึงใน ๒ ภาค และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ กล่าวถึงใน ๒๔ ภาค โดยเฉพาะเนื้อหาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีการกล่าวถึงมากที่สุดถึง ๔๔ ครั้ง ในภาคที่ ๘ และกล่าวถึงเนื้อหาในสมัยกรุงศรีอยุธยา มากถึง ๖๐ ครั้ง ในภาคที่ ๖๐

อันคัมต่อมา คือ หัวข้อย่อย กษัตริย์และผู้ครองนครของประเทศไทย มีการกระจายเนื้อหา กล่าวถึงใน ๔๔ ภาค ภาคที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด คือ ภาคที่ ๑ กล่าวถึง ๔๔ ครั้ง และกล่าวถึง ๓๔ ครั้ง ในจำนวนเท่ากัน คือ ในภาคที่ ๑๐ และในภาคที่ ๖๑ และหัวข้อที่มีการกระจายใกล้เคียงกับหัวข้อย่อย กษัตริย์และผู้ครองนครของประเทศไทย คือ หัวข้อเนื้อหาชนต่างชาติในประเทศไทย กล่าวถึงใน ๓๒ ภาค โดยกล่าวถึงมากที่สุด ในภาคที่ ๘ มีจำนวน ๔ ครั้ง

หัวข้อที่มีการกระจายน้อยที่สุด คือ หัวข้อเนื้อหา การพิมพ์ หัวข้อเนื้อหา กฎหมาย และการศาลของต่างประเทศและหัวข้อย่อย ประวัติศาสตร์ไทยสมัยลานช้าง มีการกล่าวถึงใน ๑ ภาค เท่านั้น คือ กล่าวถึงเฉพาะในภาคที่ ๑๒ ภาคที่ ๕๔ และภาคที่ ๘ ตามลำดับ

ผลการศึกษาแหล่งอ้างอิงที่ปรากฏในหนังสือชุด ประชุมพงสาวดาร

หนังสือชุด ประชุมพงสาวดาร ในแต่ละภาค ได้มีการรวบรวมเนื้อหาเพื่อเรียบเรียงขึ้น โดยอาศัยข้อมูลที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ประเภทต่าง ๆ ทั้งที่เป็นเอกสารของไทย และของต่างประเทศเป็นแหล่งอ้างอิง เช่น สมุดไทย ไบลาน จดหมายเหตุ เอกสารทางราชการ เป็นต้น เนื้อหาค้างกล่าวในหนังสือชุด ประชุมพงสาวดาร จำนวน ๔๐ ภาค นั้น มีเนื้อเรื่องทั้งหมด ๑๓๕ เรื่อง แต่มีอยู่เพียง ๔๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๓๕ ที่ระบุหรือให้รายละเอียดของแหล่งที่มาโดยบอกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้เป็นข้อมูลประกอบการเรียบเรียง ส่วนเรื่องที่มีแค่ระบุแหล่งที่มา มีจำนวน ๕๓ เรื่อง หรือร้อยละ ๓๙.๖๕

ในจำนวนเรื่องที่ระบุหลักฐานอ้างอิง ๔๒ เรื่อง พบว่า หนังสือชุด ประชุมพงสาวดาร เรียบเรียงจากหลักฐานประเภทต่าง ๆ และบางเรื่องมีแหล่งอ้างอิงมากกว่า ๑ แหล่ง ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๑๕ ดังนี้

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๔ จำนวนแหล่งอ้างอิงที่นำมาใช้ในการรวบรวมเนื้อหาจำแนกตามประเภท คัดเป็นร้อยละ

ประเภทของแหล่งอ้างอิง	จำนวน	ร้อยละ
ศิลาจารึก	๘	๘.๐๘
ใบลาน	๓	๓.๐๖
สมุดไทย	๓	๓.๐๖
คำให้การ	๒๘	๒๘.๒๘
จดหมายเหตุของไทย	๑๑	๑๑.๑๑
จดหมายเหตุของต่างประเทศ	๑๒	๑๒.๑๒
เอกสารราชการของไทย	๑๕	๑๕.๑๕
เอกสารราชการของต่างประเทศ	๘	๘.๐๘
หนังสือ	๘	๘.๐๘
แผนที่	๑	๑.๐๑
หนังสือพิมพ์	๑	๑.๐๑
การสอบถาม	๓	๓.๐๖
รวม	๘๘	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๔ จะเห็นได้ว่า ในจำนวนแหล่งอ้างอิง ๑๒ ประเภท แหล่งอ้างอิงประเภท คำให้การ นำมาใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงมากที่สุด คือ ๒๙ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕๕ และในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน แหล่งอ้างอิงประเภท เอกสารราชการของไทย และจดหมายเหตุของต่างประเทศ มีจำนวนที่นำมาใช้ในการเรียบเรียงเนื้อหา ๑๕ เรื่อง และ ๑๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๑ และร้อยละ ๑๒.๒๕ ตามลำดับ แหล่งอ้างอิงที่ใช้ประกอบการเรียบเรียงน้อยที่สุด คือ แผนที่และหนังสือพิมพ์ มีจำนวน ๑ เรื่อง เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย